

Aktuální otázky hospodaření obcí

dopady konsolidačního balíčku na obce

příprava rozpočtů na rok 2024

dopady nového zákona o účetnictví na obce

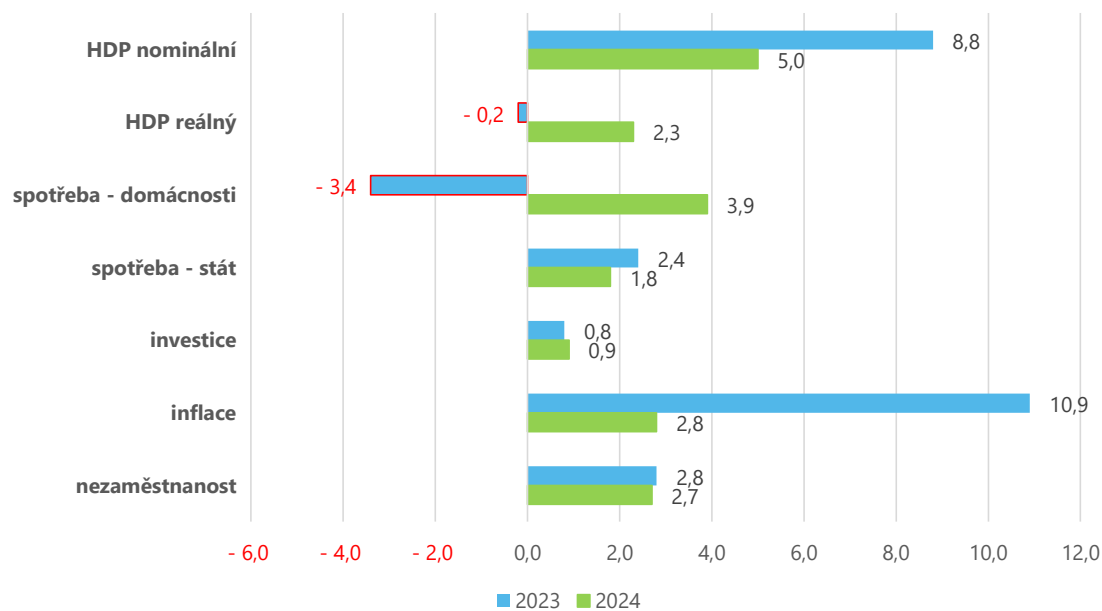
Ministerstvo financí
České republiky

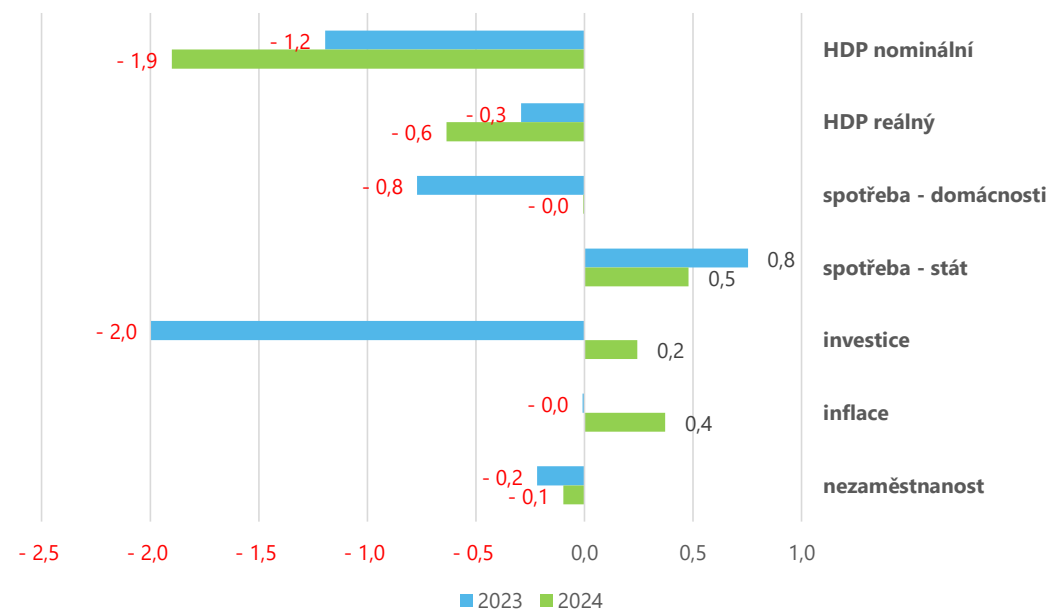
Hlavní makroekonomické parametry

- **stagflace na ústupu** (prudký pokles inflace a stagnace hospodářského růstu)
- **recese v Německu** negativně ovlivňuje ČR
- ekonomiku rovněž brzdí **nízká nezaměstnanost** a **utlumená spotřeba** domácností

Hlavní ukazatele (%)

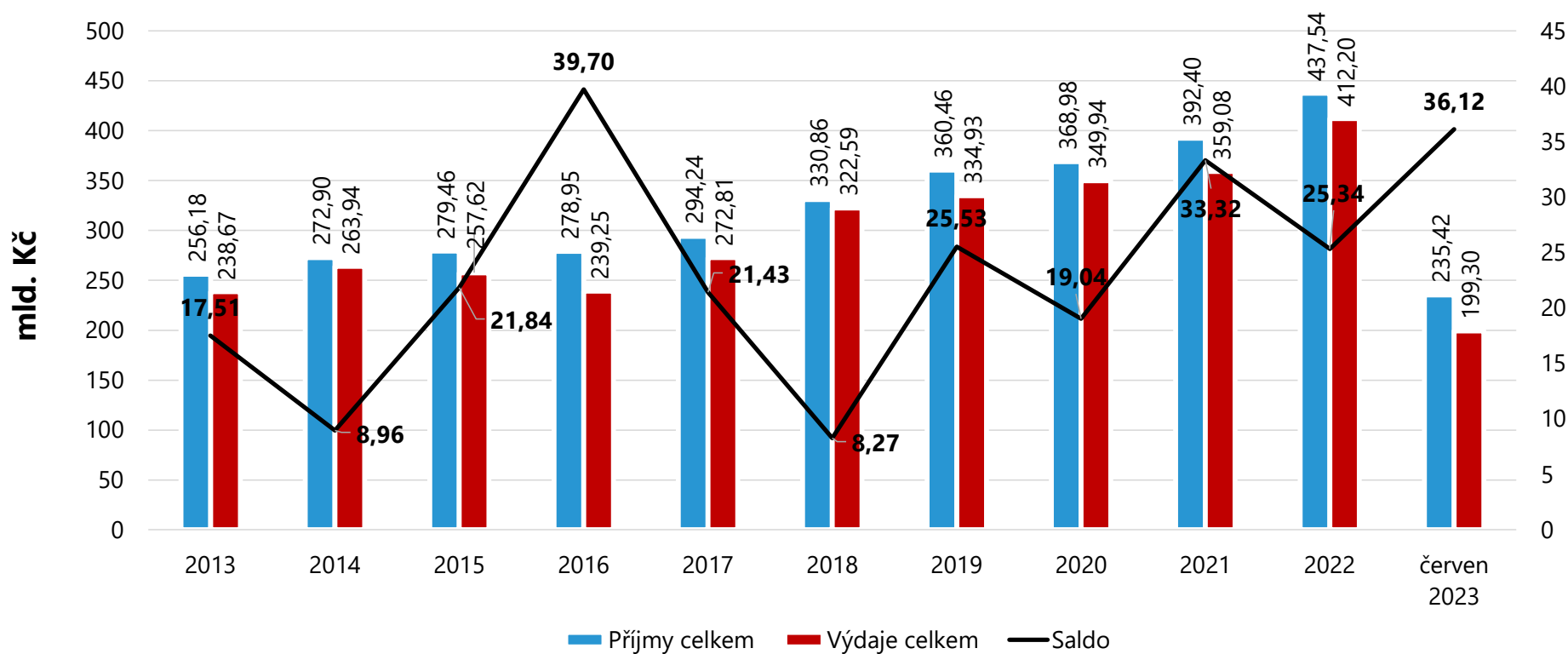

Srovnání predikcí - srpen vs. duben 2023 (%)

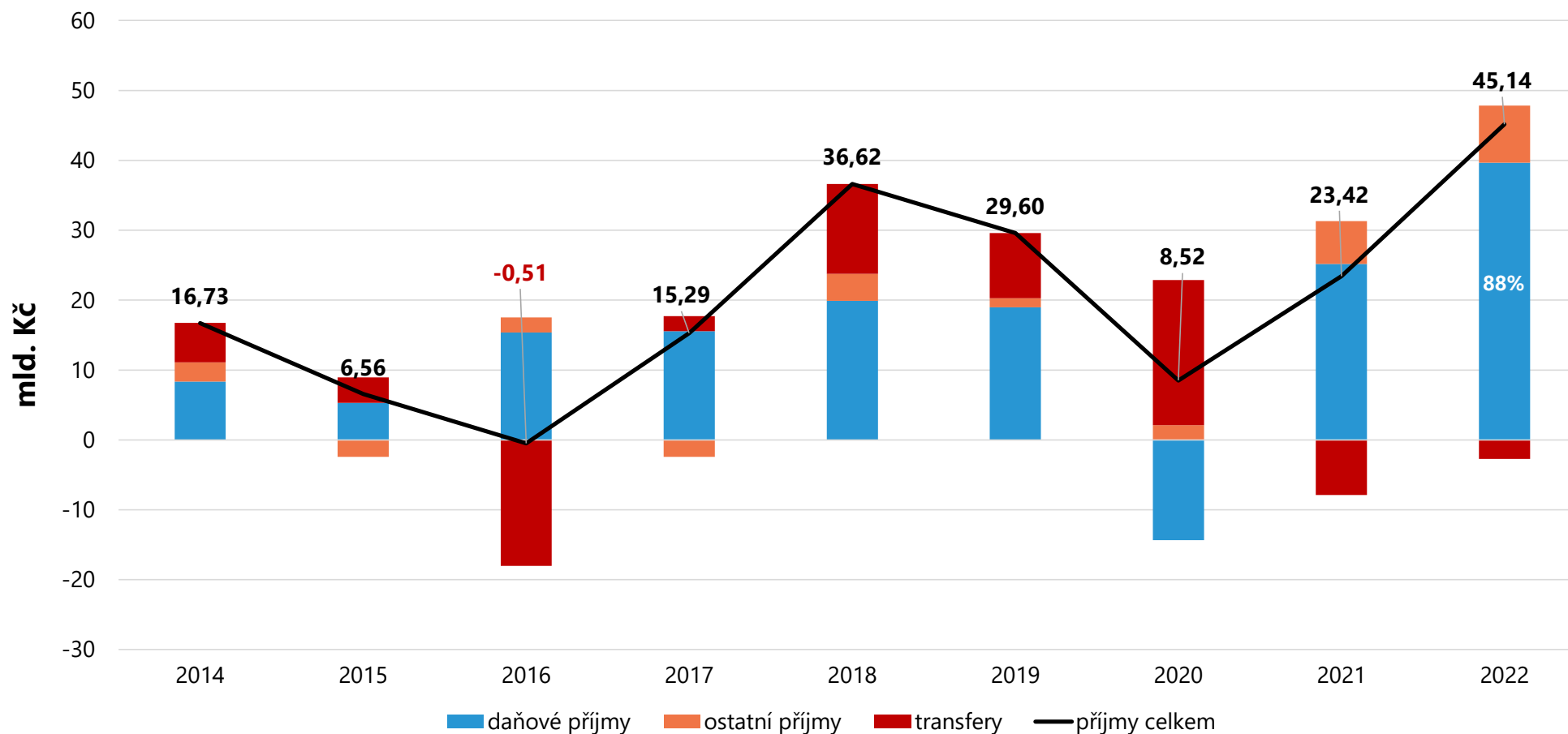

Saldo obcí zůstává dlouhodobě přebytkové

- hospodaření obcí v prvním pololetí roku 2023 **navázalo na růstový trend** nastolený před rokem 2020, tedy před vypuknutí pandemie koronaviru
- dochází opět k **dynamickému růstu příjmů i výdajů** (z důvodu inflace)

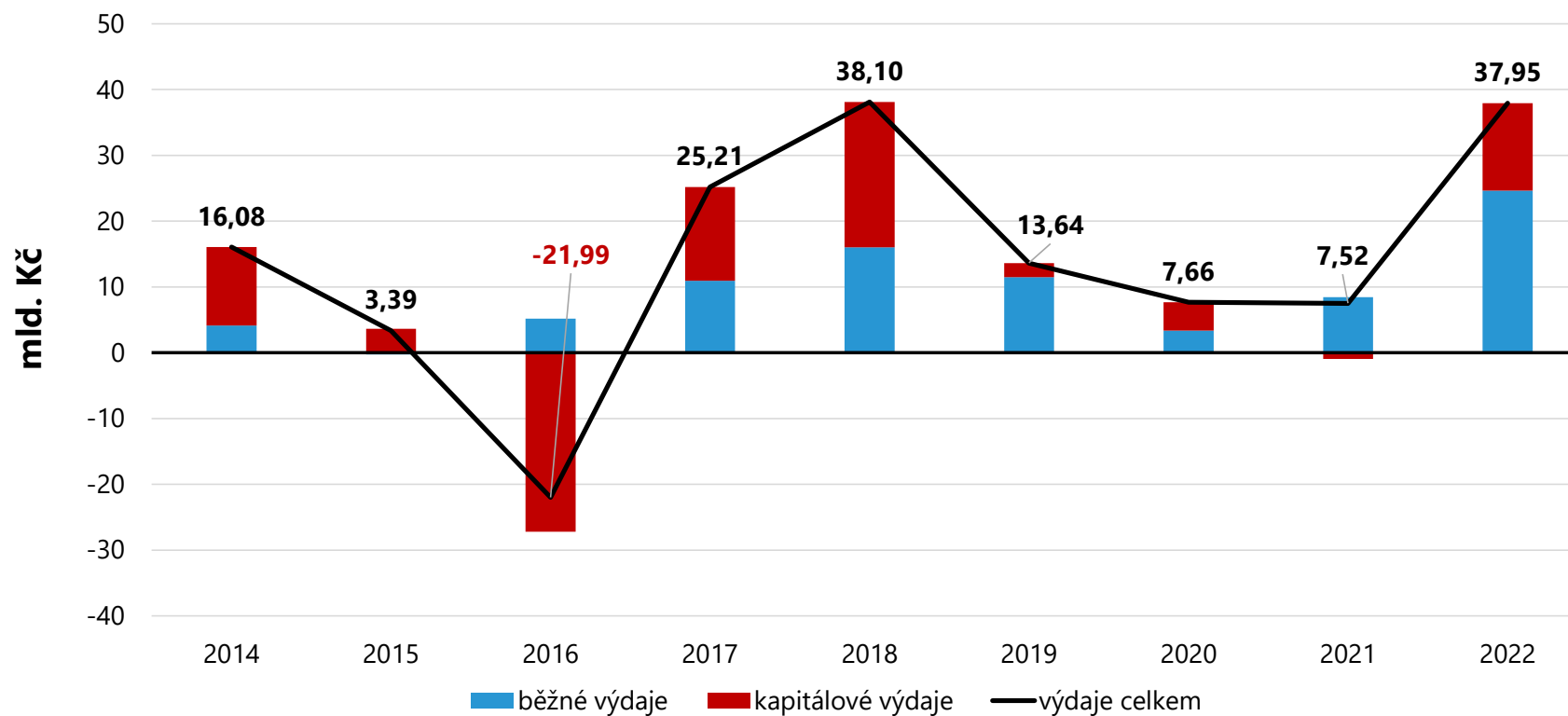

Tahounem růstu příjmů obcí jsou daňové příjmy

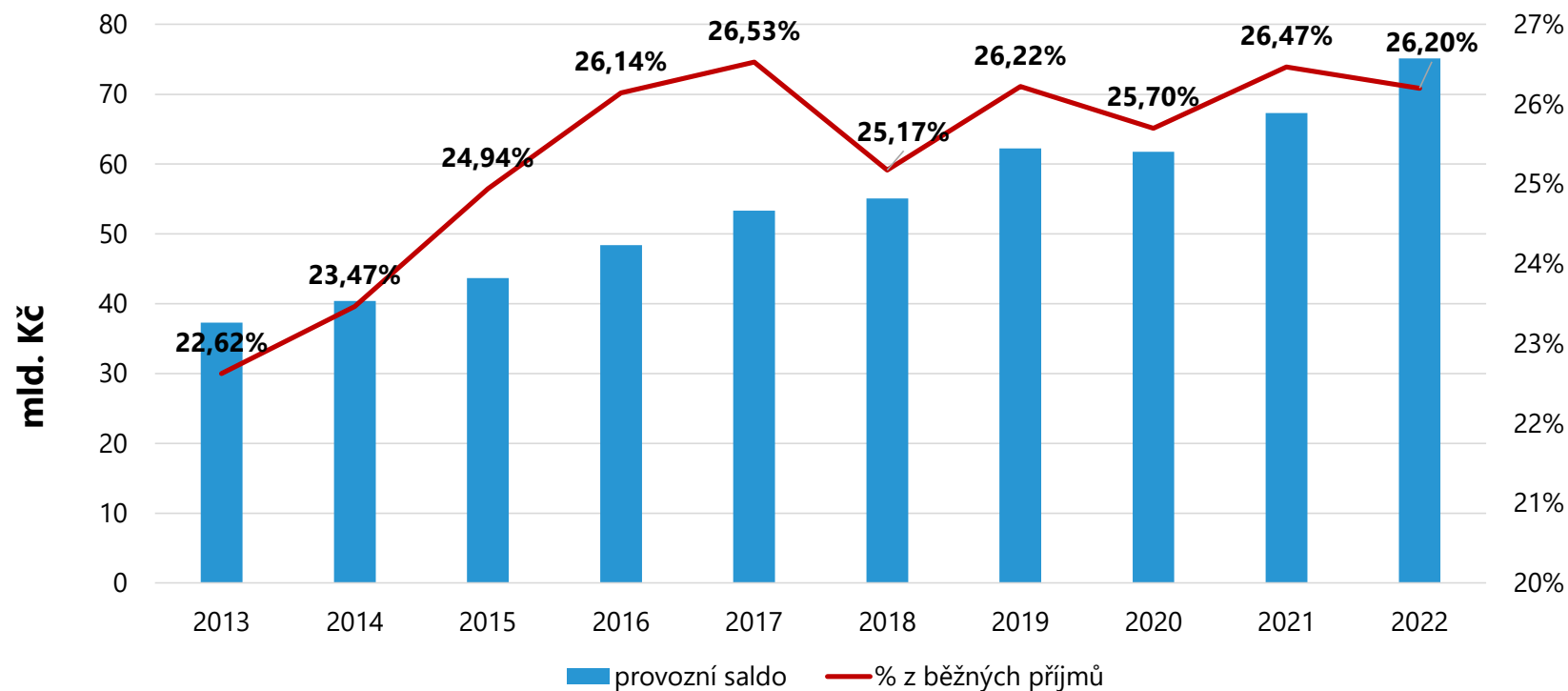
Běžné i kapitálové výdaje obcí (bez Prahy) meziročně rostly

- **oživení investiční aktivity obcí** (meziročně + 13 mld. Kč)
- **inflace** negativně působí na **růst provozních i kapitálových výdajů**

Provozní saldo obcí (bez Prahy) se dostalo na předkoronavirovou úroveň

- provozní saldo meziročně **vzrostlo o 8 mld. Kč**
- během **10 let** se provozní saldo **zdvojnásobilo**

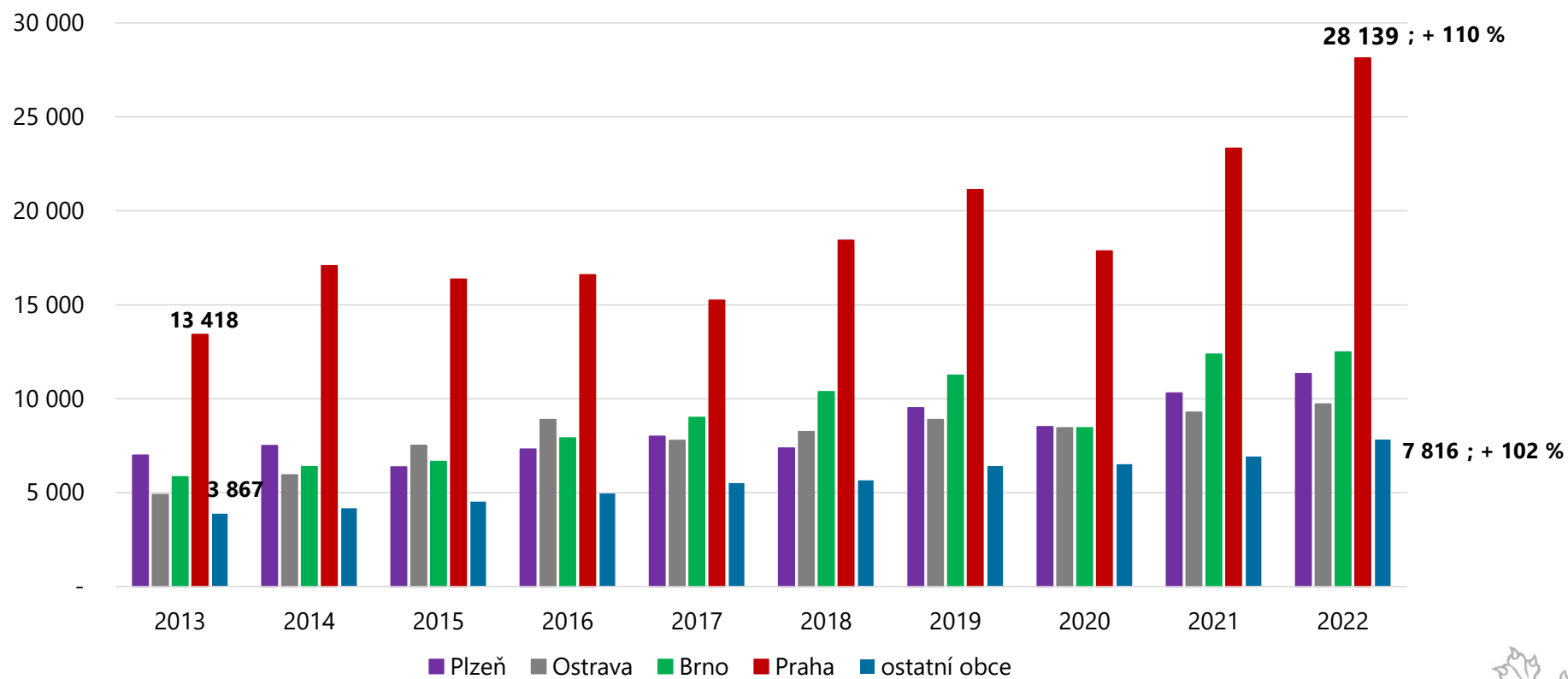

provozní saldo = běžné příjmy – běžné výdaje

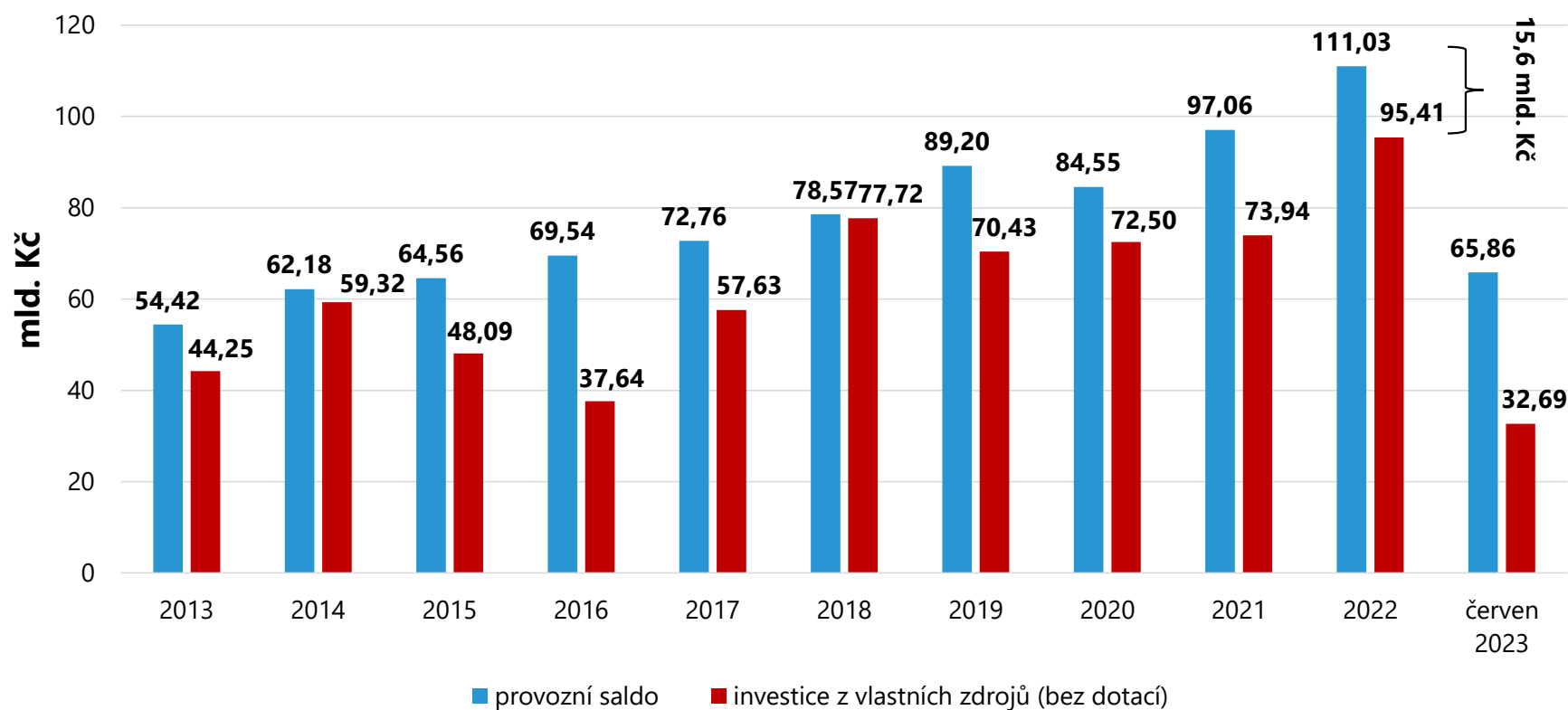
Provozní saldo na obyvatele se za 10 let zdvojnásobilo

- průměrné provozní saldo na obyvatele
 - rok **2013: 5 177 Kč**
 - v roce **2022** vzrostlo z 9 070 Kč na **10 555 Kč**
- finanční možnosti obcí se během 10 let zásadně zlepšily

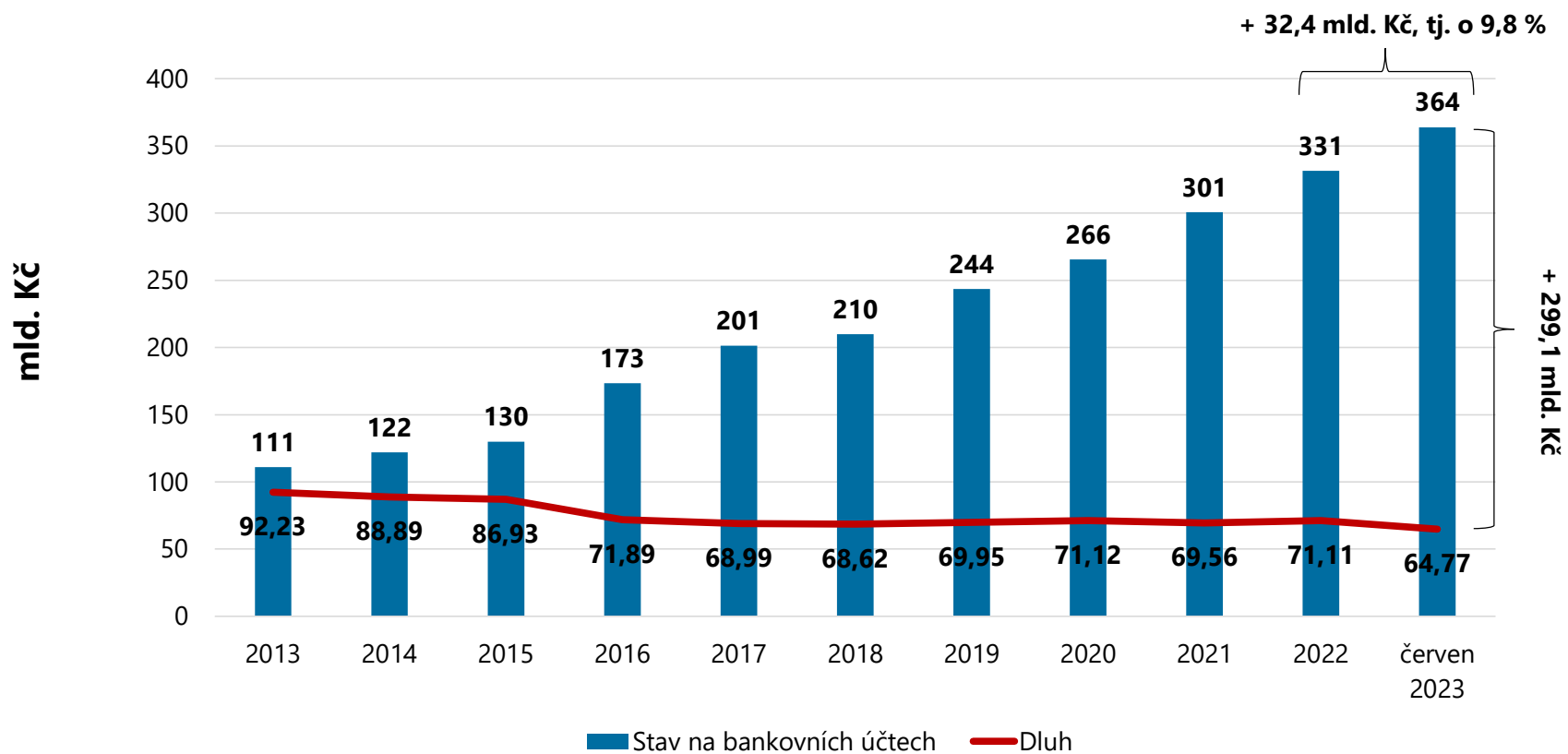
...obce ho však na investice nevyužívají naplno

- za poslední dekádu obce nevyužily na investice **147 mld. Kč**
- **100 mld. Kč** (68 %) z toho připadá na Prahu

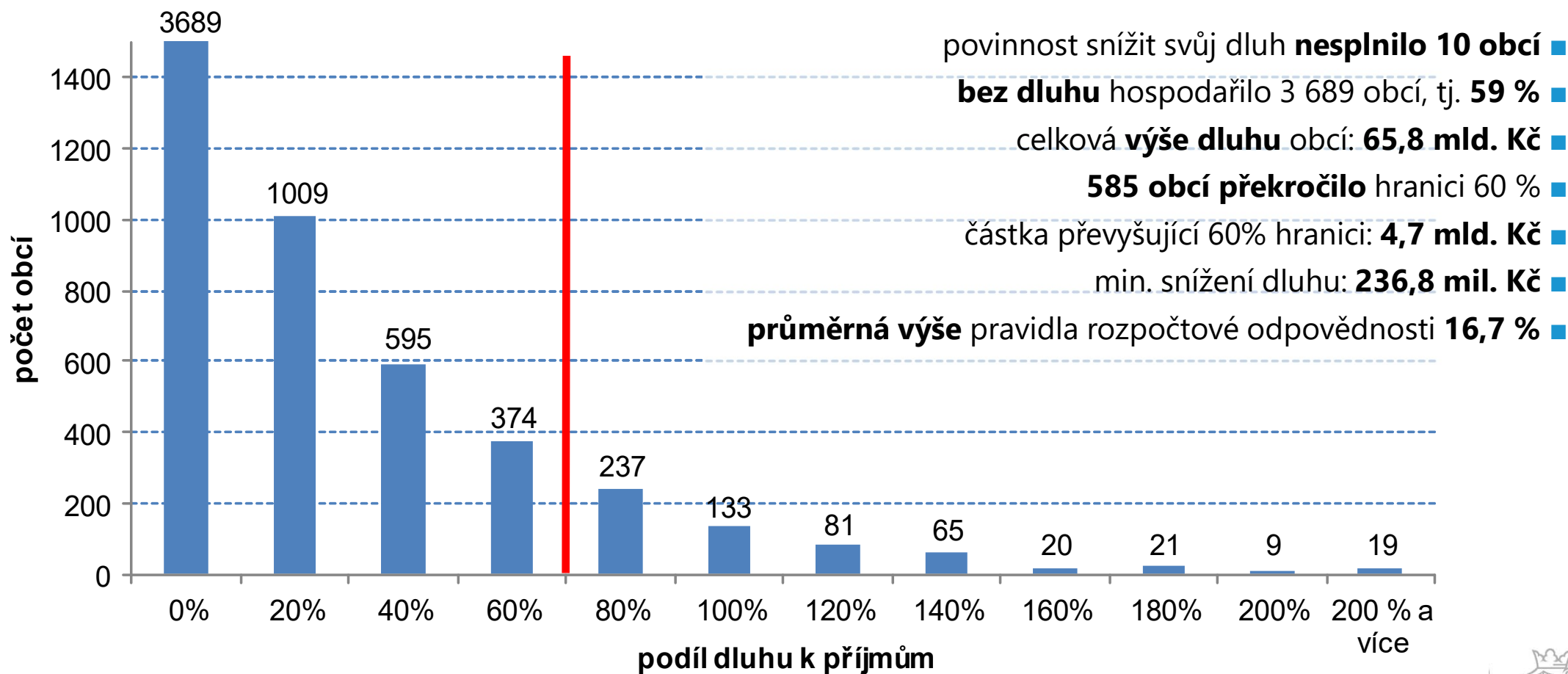

... výsledkem jsou rostoucí zůstatky a klesající dluh

- **zůstatky** se během 10 let **ztrojnásobily**
- vysoká **inflace peníze** na účtech **znehodnocuje**
- **dluh** dlouhodobě **klesá**
- zůstatky převyšují dluh o **300 mld. Kč**

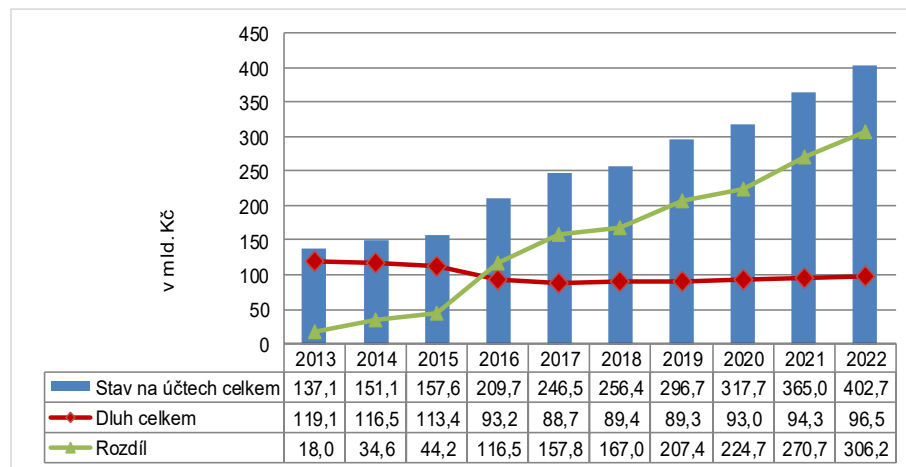

Vyhodnocení plnění pravidla rozpočtové odpovědnosti za rok 2022

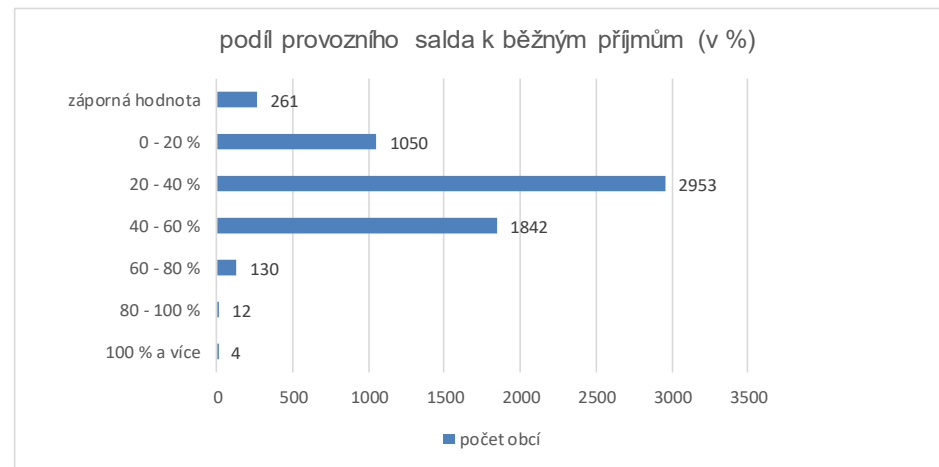
Vybrané informativní ukazatele monitoringu

Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech ÚSC (vč. příspěvkových organizací)

- zůstatky – nárůst o 10,3 % (37,7 mld. Kč)
- dluh – nárůst o 2,3 % (2,2 mld. Kč)
- k 31. 12. 2022 **zůstatky** na účtech **převýšily dluh o 306,3 mld. Kč** (4násobně)

Počty obcí v intervalech podle % výše podílu provozního salda k běžným příjmům k 31. 12. 2022

- 261 obcí vykázalo **záporné provozní saldo**
 - vysoké opravy
 - odpočet DPH
 - financování podnikatelské činnosti

Shrnutí k monitoringu

- **porušením** dluhového **pravidla** rozpočtové odpovědnosti **není překročení 60% hranice**, ale nesplácení dluhu, *a zároveň*
- zákon **umožňuje dluh vyšší než 60 %** průměrných příjmů
- **smyslem pravidla** rozpočtové odpovědnosti je vést obce k tomu, **aby své dluhy nekumulovaly, ale postupně je splácely** a nedostaly se tak do dluhové pasti
- **nulový nebo nízký dluh nemusí** nutně **znamenat, že obec hospodaří dobře**, pokud nejsou realizovány investiční akce a obec nepečuje o rozvoj svého území
- **nicnedělání a pouhé shromažďování peněz** na účtech má sice za následek nízké zadlužení, ale **občanům vůbec nic nepřináší**
- Ministerstvo financí **větší akumulaci prostředků na účtech nedoporučuje**
- **zásadní je věcná podstata dluhu:** krytí investice nebo provozu

Srpnové inkaso daňových příjmů naznačuje pokračování vysoce rostoucího trendu

Daně: DPH, DPFO, DPPO						Srpen 2023	
<i>mld. Kč</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Graf
1. Q	186,36	195,05	204,26	178,10	201,68	233,32	
2. Q	386,41	412,03	355,75	387,72	463,34	528,36	
3. Q	583,69	630,62	579,03	603,19	706,42		
4. Q	807,21	861,12	818,72	836,86	967,04		
Srpen	500,92	536,6	488,78	510,07	598,12	697,09	

Meziroční rozdíl: 98,97 mld. Kč

Meziroční index: 116,5%

Podle predikce daňových příjmů budou sdílené daně růst i v letech 2024 a 2025

- v roce 2023 se očekává meziroční **růst o 14 %**
- v letech 2024 a 2025 by měl pokračovat **mírný růst o 4 – 5 % ročně**
- „živoření“ a „ožebračování“ obcí **balíček nepřináší**

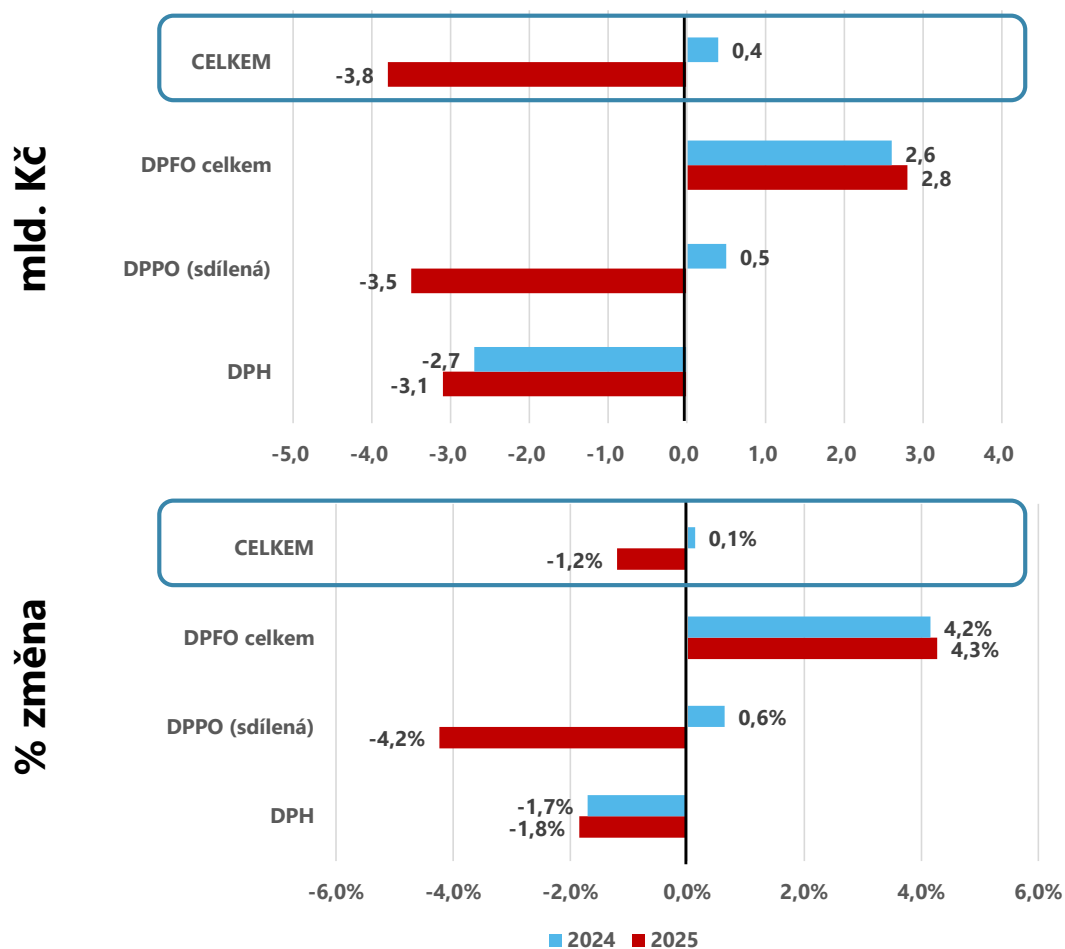
OBCE (mln. Kč) vč. Prahy	skutečnost	predikce 2023			predikce 2024			predikce 2025		
	2022	2023	2023-22	2023/22	2024	2024-23	2024/23	2025	2025-24	2025/24
DPH	138,6	147,3	8,7	+ 6,3%	149,6	2,3	+ 1,6%	153,4	3,8	+ 2,5%
DPPO (sdílená část)	60,8	78,8	18,0	+ 29,6%	76,5	-2,3	-2,9%	81,9	5,4	+ 7,1%
DPFO celkem	52,8	62	9,2	+ 17,4%	63,5	1,5	+ 2,4%	65,6	2,1	+ 3,3%
DPFO-zvl.sazba	8,3	10,6	2,3	+ 27,7%	9,3	-1,3	-12,3%	8,6	-0,7	-7,5%
DPFO- placená poplatníky (z příznání)	3,6	3,6	0,0	+ 0,0%	3,5	-0,1	-2,8%	4,3	0,8	+ 22,9%
DPFO-placená plátcí celkem	40,9	47,8	6,9	+ 16,9%	50,7	2,9	+ 6,1%	52,7	2,0	+ 3,9%
Daň z hazardních her (všechny obce)*	1,9	2,0	0,1	+ 5,3%	3,6	1,6	+ 80,0%	3,9	0,3	+ 8,3%
Daň z nemovitých věcí	12,4	12,6	0,2	+ 1,6%	22,7	10,1	+ 80,2%	23,4	0,7	+ 3,1%
Celkem	266,5	302,7	36,2	+ 13,6%	315,9	13,2	+ 4,4%	328,2	12,3	+ 3,9%

* část DHH sdílená mezi všechny obce dle vyhlášky k zákonu o RUD (ostatní land-based hry)

Dubnová vs. srpnová predikce – autonomní vývoj (tj. bez vlivu navrhovaných opatření balíčku)

obce

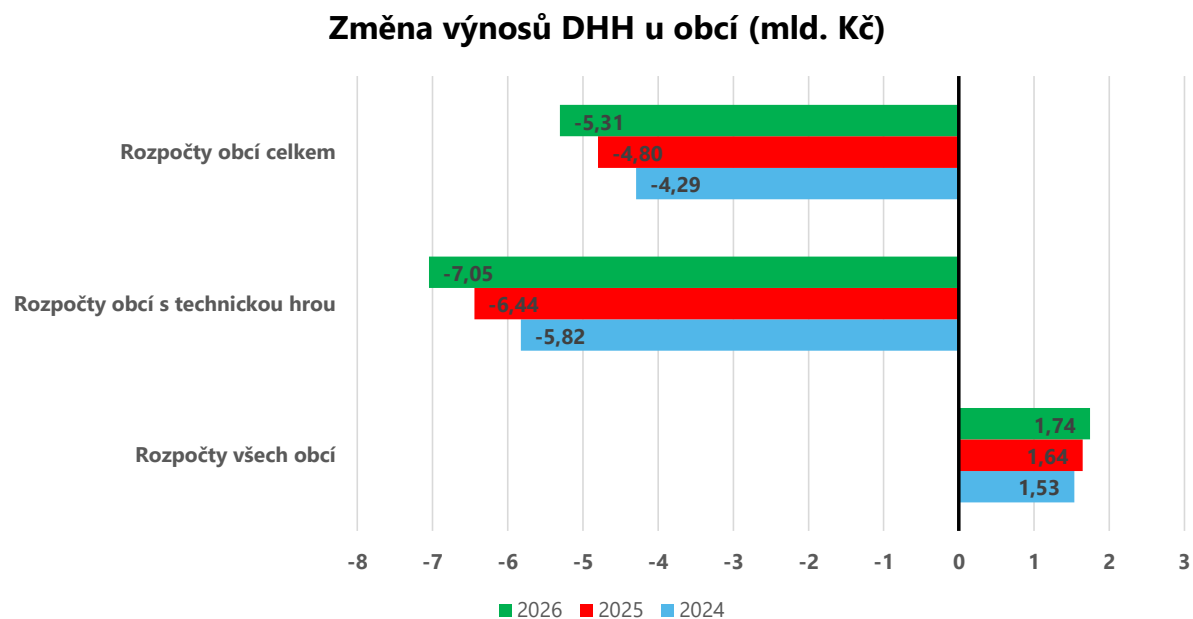

- v důsledku nízké spotřeby se odhaduje **pokles výnosu DPH**
- **pokles DPH** není primárně v důsledku balíčku
- vysoká základna roku 2023 bude mít **negativní vliv i na inkaso DPPO**
- **DPFO** by měla **růst v obou letech**

Změna rozpočtového určení DHH

- snížení výnosů obcí majících vysoce nadprůměrný výnos DHH z automatů
- polepší si obce bez automatů a státní rozpočet

Parametry predikce daňových příjmů

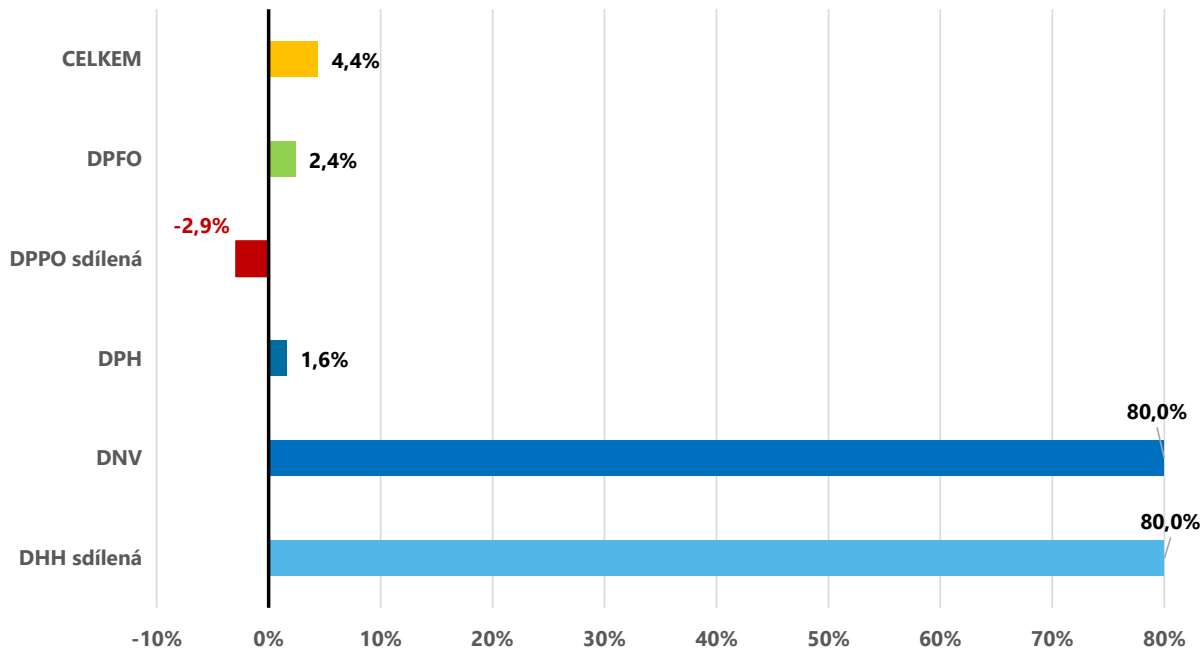
- stav: konsolidační balíček ve znění pozměňovacího návrhu koalice; po 2. čtení

podíly RUD	platný stav		návrh	
	2022	2023	2024	2025
obce (DPH, DPPO, DPFO)	25,84%	25,84%	24,92%	24,16%
kraje (DPH, DPPO, DPFO)	9,78%	9,78%	9,76%	9,45%
obce (DHH všechny obce - landbased - ostatní hry)	30,00%	30,00%	65,00%	65,00%
obce (DHH všechny obce - internetová hra - ostatní hry)	30,00%	30,00%	0,00%	0,00%
obce (DHH všechny obce - landbased technická hra)	0,00%	0,00%	22,50%	22,50%
obce (DHH dle herních pozic - landbased technická hra)	65,00%	65,00%	22,50%	22,50%
obce (DHH dle herních pozic - internetová technická hra)	65,00%	65,00%	0,00%	0,00%
kompensace DNV				
DNV (zvýšení sazeb)			+ 10 mld.	
DPH, DPPO, DPFO			- 10 mld.	

Doporučení pro sestavení rozpočtu 2024

Predikce 2024 – sdílené daně a DNV

PŘÍJMY

- **nepodstřelovat zásadně daňové příjmy**
- odhadnout **nedaňové příjmy** (z vlastní činnosti, nájemné...)
- rozpočtovat **běžné** (pravidelné, provozní) **transfery**
- zohlednit plány s **DNV** (koeficienty)
- aktualizace **místních poplatků**
- dopad **podnikatelské činnosti**
- zohlednit **snížení výnosů z technické hazardní hry** (cca – 75 %)
- **snížení FKSP** u přísp. organizací

Možnosti zlepšení běžných příjmů

- **Aplikovat finanční realitu** na všechny **služby nesociální povahy**
 - poplatky za **odpady** – rentabilní nebo na limitu stropu
(1 200 Kč na obyv. nebo 1 Kč za litr)
 - **vodné/stočné** – rentabilní, v návaznosti na opravy, údržbu a reprodukci majetku
 - **stravné v jídelnách** pro cizí strávnicky – kalkulace tržní ceny tak, aby nešlo o nepovolenou veřejnou podporu a likvidaci podnikatelů
 - **nájmy** – ze zákona tržní (mimo veřejný zájem)
 - **veřejná doprava** – příjmy (tj. jízdné) se musí přibližovat nákladům
 - koupaliště, atp.
- **Využít možnosti příjmů místních daní**
 - upravit místní koeficient daně z nemovitých věcí

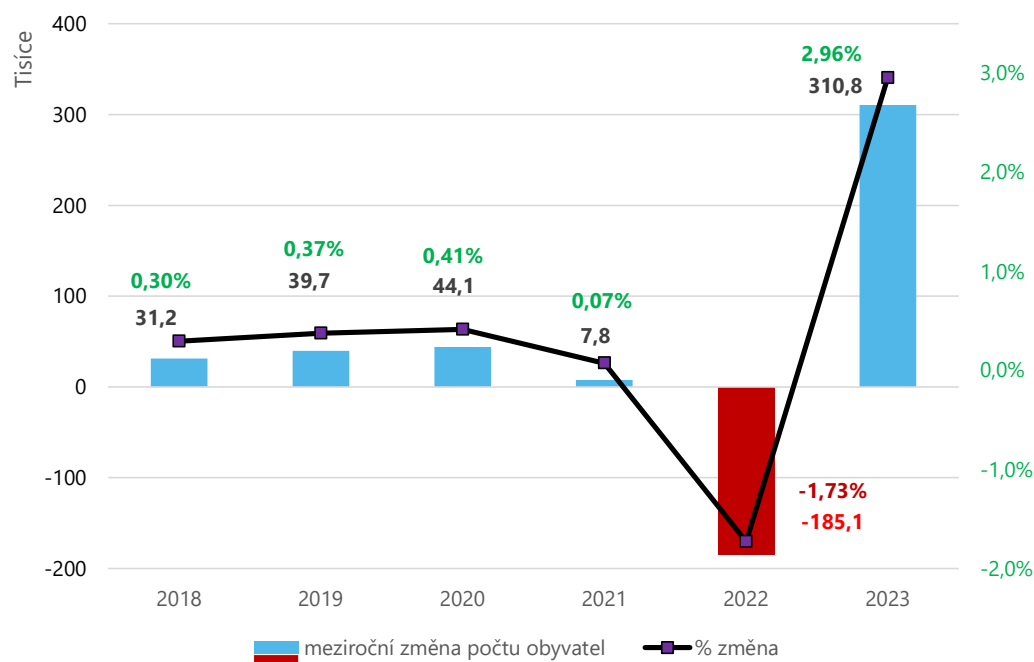
Pro připomenutí – podnikatelská činnost

- podnikatelská činnost se vykazuje **mimo rozpočet** obce
- nesmí být provozována na úkor činnosti hlavní
- **podnikatelská / doplňková činnost** → **kladný rozdíl příjmů a výdajů** → použití ve prospěch hlavní činnosti (**žádný převod zisku!**)
- definuje zákon o živnostenském podnikání (výkon výdělečné činnosti **živnostenským způsobem**)
- živností **není** např.:
 - provozování pohřebišť
 - provozování ZOO
 - **poskytování sociálních služeb**
 - **pronájem nemovitostí** – bytů i nebytových prostor

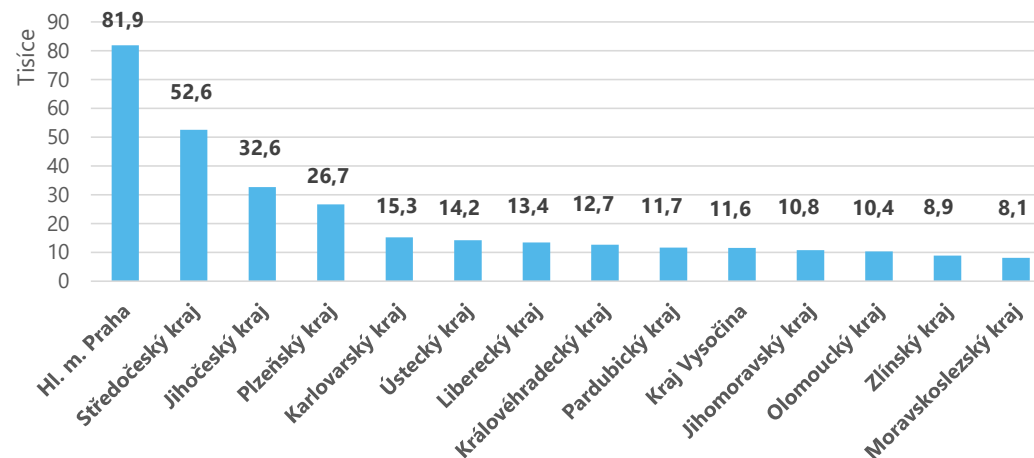

Skokový meziroční nárůst počtu obyvatel bude mít vliv na RUD

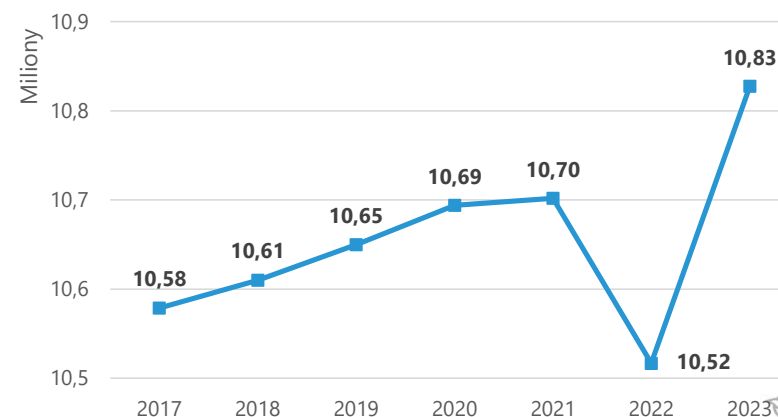
Meziroční změna počtu obyvatel ČR

Meziroční změna počtu obyvatel podle krajů (2023 - 2022)

Celkový počet obyvatel ČR

- **2022:** vliv sčítání lidu
- **2023:** vliv zahrnutí uprchlíků z Ukrajiny do bilance obyvatel
- změna počtu obyvatel v obcích bude mít **dopad na RUD**

Příspěvek na výkon státní správy

- **návrh 2024: - 2 %**
- rozpis dle jednotlivých obcí dostupný na stránkách <https://www.prispevekobce.cz/>
 - vyhledávání podle názvu obce
 - přehledné zobrazení struktury příspěvku

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

O PŘÍSPĚVKU METODIKY KONTAKT WEB MV ČR

HLEDÁNÍ DLE OBCE: Pířerov ROK: 2023

Kalkulačka ceny úvazku dle metodiky MV

Platová třída: 10 Platový stupeň: 1 Obec Kraj **Vypočítat**

Roční náklady	
Tabulkový plat:	280 680,- Kč
Netarifní ohodnocení (25% z nejvyššího pl. st. ve třídě):	103 110,- Kč
Povinné odvody (33,8 %):	129 721,- Kč
Režijní náklady (48 %):	246 485,- Kč
Výsledek:	769 996,- Kč

Výsledná částka vyjadřuje modelové roční náklady na 1 pracovní místo podle metodiky MV. V případě potřeby detailnějšího rozdělení využijte prosím postup v [metodice](#).

HLEDÁNÍ DLE OBCE: napište název obce... ROK: 2023

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY PRO OBCE 2023

Středočeský kraj > Kutná Hora > Kutná Hora

43 617 500 Kč
celková výše příspěvku obce na rok 2023
(řádní výše může být upravena roznošením krajského úřadu při převodu některých agend)

SLOŽKY PŘÍSPĚVKU OBCE:

Kutná Hora

ZÁKLADNÍ INFORMACE:
Údaje platné k 1.1.2022

533956 ZUJ
20 450 počet obyvatel
24 802 počet obyvatel ve správním obvodu mateřského úřadu
30 533 počet obyvatel ve správním obvodu stavebního úřadu
34 685 počet obyvatel ve správním obvodu pověřeného obecního úřadu
45 967 počet obyvatel ve správním obvodu úřadu obce s rozšířenou působností

- 2 počet narození
- 195 počet sňatků
- 528 počet úmrtí
- 131 počet územní plánování
- 5 148 počet nabraňovaných žádostí: občanské průkazy
- 487 počet aktivací: občanské průkazy
- 2 044 počet nabraňovaných žádostí: řidičské průkazy
- 72 počet opatrovanců
- 458 počet akcí územního plánování
- 3 033 počet aviz: živnostenský úřad
- 2 040 počet zkoušek z předčasná a zdravotnické přípravy (A, B, T, C, D)
- 228 počet zkoušek z údržby a ovládnání vozidla (C, D)
- 1 812 počet zkoušek z praktické jízdy (A, B, T)
- 281 počet zkoušek z praktické jízdy (C, D)
- 57 počet zkoušek z profesní způsobilosti

Pro stanovení výše příspěvku pro rok 2023 byly použity údaje za rok 2022.

- 954 726 Kč příspěvek na základní působnost
- 24 703 648 Kč příspěvek na rozšířenou působnost
- 725 868 Kč příspěvek na žádosti o občanské průkazy
- 288 204 Kč příspěvek na řidičské průkazy
- 1 255 378 Kč příspěvek na územní plánování
- 1 174 784 Kč příspěvek na mateřský úřad výkonová
- 963 085 Kč příspěvek na zkušební komisaře
- 6 150 536 Kč příspěvek na pověřený obecní úřad
- 3 592 083 Kč příspěvek na stavební působnost
- 17 045 Kč příspěvek na úvazky občanských průkazů
- 2 196 000 Kč příspěvek na veřejné opatrovnictví
- 555 857 Kč příspěvek na mateřský úřad poukaldné
- 1 040 319 Kč příspěvek na živnostenský úřad

Dostupnost rozpočtových a účetních informací

MONITOR ANALYTICKÁ ČÁST DATOVÝ KATALOG ENGLISH

Státní správa Územní samospráva Porovnání obcí Metodika Mapa webu O aplikaci

VYHLEDÁVÁNÍ OBCÍ A ORGANIZACÍ

Název obce, organizace nebo IČO Hledat

PŘEHLED K 31.05.2022

ČASOVÉ ŘADY K 31.12.2021

CHARAKTERISTIKA K 31.05.2022

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE K 31.05.2022

JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY PRO ROK 2021

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31.03.2022

ÚČETNÍ UKAZATELE K 31.03.2022

PLNĚNÍ ROZPOČTU K 31.05.2022

PŘEHLED ÚVĚRŮ A ZÁPŮJČEK K 31.12.2021

MONITORING A AUDIT K 31.12.2021

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST K 31.12.2021

DRUHOVÝ PRO VÝDAJE | **DRUHOVÝ PRO PŘÍJMY** | ODVĚTVOVÝ PRO VÝDAJE | FINANCOVÁNÍ

SOUHRNNÝ

období: 12. 2021 částky v: tisících

DRUHOVÝ ROZKLIKÁVACÍ ROZPOČET PRO PŘÍJMY

Rozbalit vše

Obec / Třída / Seskupení položek / Podseskupení položek / Položka	Rozpočet		
	Schválený 2021	Po změnách 12. 2021	Skutečnost 12. 2021
☐ Obec Kout na Šumavě	21 127	25 927	27 632
☐ Daňové příjmy	16 827	16 827	18 399
☐ Nedaňové příjmy	4 034	4 776	4 910
☐ Kapitálové příjmy	5	5	4
☐ Přijaté transfery	261	4 319	4 319

MONITOR JE APLIKACÍ MINISTERSTVA FINANČÍ ČR

O aplikaci | Metodika | Kontakt | Prohlášení o přístupnosti | Mapa webu | Účetní výkazy za ČR

- veřejně dostupná prezenční vrstva *Integrovaného informačního systému státní pokladny – MONITOR*

- dostupné na webu MF: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Upozornění:

- zavedené kontroly daňových příjmů obcí a krajů proti datům z GFŘ
- budou zavedeny kontroly na nepovolené položky a záporné hodnoty

Legislativní okénko

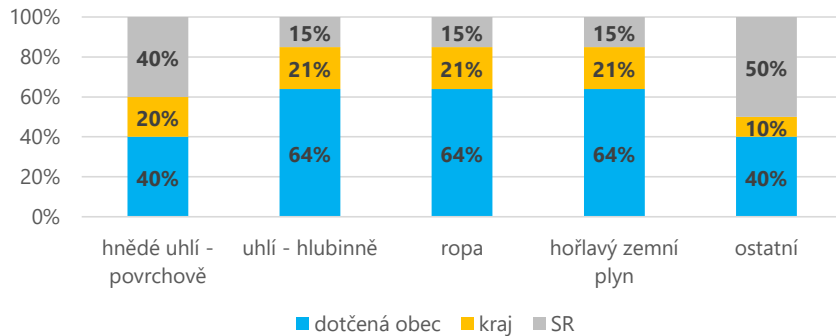
- *vybrané předpisy konsolidačního balíčku*
- *zákony o ÚSC*
- *příprava nového zákona o účetnictví*

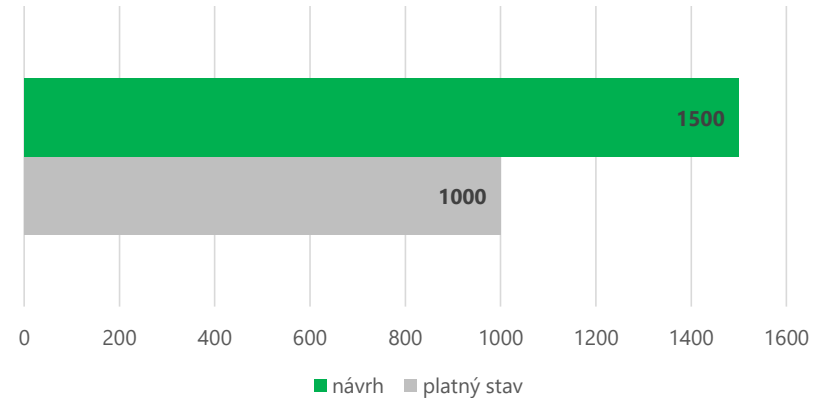
Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 44/1988 Sb., horní zákon

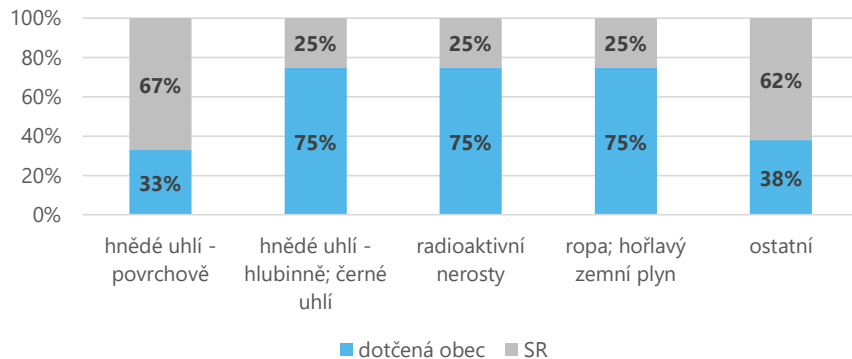
Návrh

Úhrada z dobývacího prostoru

Platný stav

- obce + **357 mil. Kč**, kraje + **311 mil. Kč**
- **kraje** mohou výnos použít pouze **k odstranění škod** způsobených v důsledku dobývání a na revitalizaci pozemků, a to **v obcích nacházejících se mimo dobývací prostor**

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 250/2000 Sb., rozpočtová pravidla územních rozpočtů

- **Fond odměn:**
 - **do výše 20 %** ze zlepšeného VH, nejvýše do 20 % objemu prostředků na platy (**nikoliv 80 %**)
- **FKSP:**
 - ruší se vyhláška č. 114/2002 Sb., o FKSP
 - **tvorba ve výši 1 %** z ročního objemu nákladů na platy
 - nejméně **50 %** na **produkty spoření na stáří zaměstnanců**

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

- **snížení prahu progresu** (sazba 23 %) ze 48 na 36násobek průměrné mzdy
- omezení **slevy na manžela / manželku** – pouze do 3 let věku dítěte
- zrušení **školkového**
- zrušení slevy na dani **na studenta**
- omezení osvobození **nepeněžitých benefitů** zaměstnanců do výše poloviny průměrné mzdy (aktuálně 20 162 Kč)
- zrušení odpočtu za členské **příspěvky odborům**
- zavedení **obecného limitu pro osvobození ostatních příjmů** (tj. příjmů jiných než ze zaměstnání a z podnikání) od daně z příjmů: úhrn příjmů tohoto druhu za kalendářní rok nepřesáhne 30 000 Kč

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

- zrušení osvobození nadlimitních stravenek a paralelní úprava stravenkového paušálu → delší pracovní směny
- zrušení daňové uznatelnosti tichého vína jako daru do 500 Kč na reprezentaci

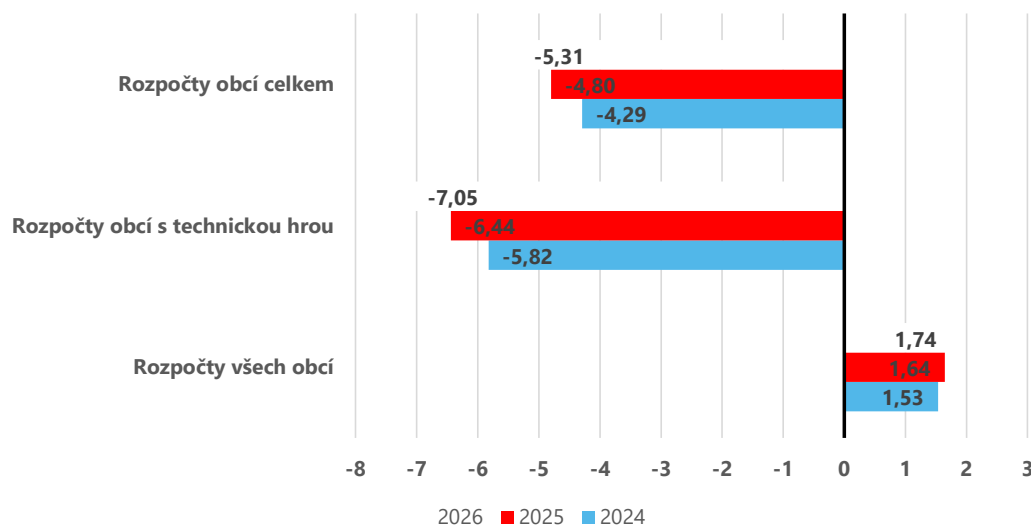

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

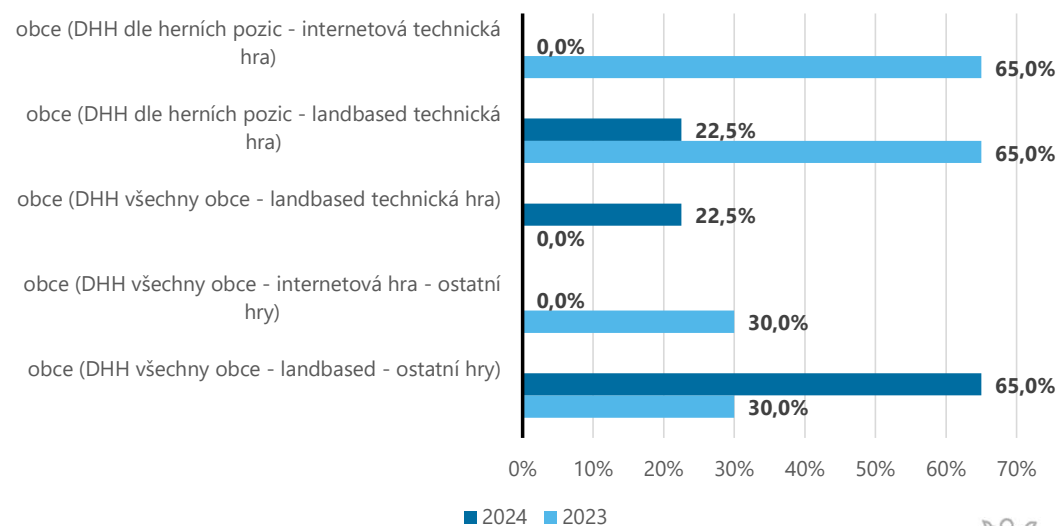
zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her

- změna sazeb
- úprava RUD

Změna výnosů DHH u obcí (mld. Kč)

Návrh - rozpočtové určení DHH

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

- navýšení sazeb o 80 %
- inflační koeficient
- místní koeficient 1,1 – 5,0
- místní koeficient u zemědělských pozemků 0,5 – 1,5

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 23/2017, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

- **zveřejnění návrhu rozpočtu** – včetně informace o schváleném rozpočtu a o plnění rozpočtu n-1 → **neplatí, pokud je informace na MONITORu**
- **dluh ÚSC**: doplňují se **veřejno- a soukromoprávní vztahy s dobou splatnosti delší než 1 rok**
(s výjimkou závazků z transferů a závazků, jejichž cílem nebylo odložení splácení dluhů (cizí prostředky, např. přijatá jistota)
- MF zveřejňuje u každého ÚSC dluhové pravidlo a výši povinného snížení dluhu na MONITORu → **nikoliv již seznam ÚSC překračujících dluhové pravidlo**

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

- vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě

- **úprava podseskupení 138 (příjem z DHH)**

všechny
obce

- Položka 1381 - Příjem z DHH s výjimkou dílčí daně z technických her **za zdaňovací období do konce roku 2023**

obce s
tech. hrou

- Položka 1385 - Příjem z dílčí daně z technických **her za zdaňovací období do konce roku 2023**

všechny
obce

- **Položka 1386 - Příjem z daně z hazardních her s výjimkou technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu**

obce s
tech. hrou

- **Položka 1387 - Příjem z daně z technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu**

pouze
SR

- **Položka 1388 - Příjem z daně z internetových hazardních her**
- **Položka 1389 - Příjem z daně z hazardních her provozovaných bez povolení nebo ohlášení**

- **zrušení položky 5424 – Náhrady mezd a příspěvky v době nemoci nebo karantény** → přechází do seskupení položek **50 Platy**

Novela vyhlášky č. 5/2014 Sb.

navrhovaná účinnost: k 1. 1. 2024

- **sjednocení termínu** pro předávání ročního výkazu FIN 2-12 M s termínem pro předání účetní závěrky (**25. 2.**)
-

navrhovaná účinnost: k 1. 1. 2025

- zavedení **identifikátoru příjemce a poskytovatele transferu** do rozpočtové věty (IČO nebo identifikátor pro PAP) → **zrušení „záznamové jednotky“**
- **omezení ručního zpracování a kontroly transferů** na krajích
- možnost provádět **konsolidaci podle druhu účetní jednotky**
- předávána **pouze rozpočtová věta ve FIN 2-12 M**

Novela zákonů o ÚSC

- navrhovaná účinnost: **k 1. 1. 2024**

Důvody předložení

- náleží Ústavního soudu k odměňování zastupitelů
- aplikační zkušenosti z řešení naléhavých společenských problémů (COVID-19, tornádo na Moravě, rostoucí inflace)
- zkušenosti MV, náměty vzešlé z diskusí se zájmovými sdruženími samospráv

Společenství obcí
kvalifikovaný dobrovolný svazek obcí pro řešení specifických úkolů

Změny v oblasti odměňování
automatická valorizace navázaná na průměrnou mzdu

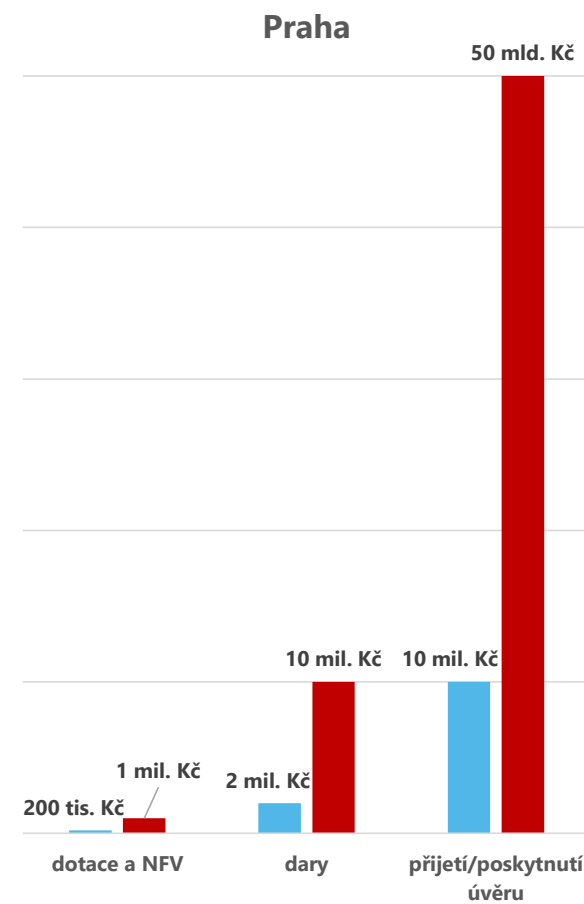
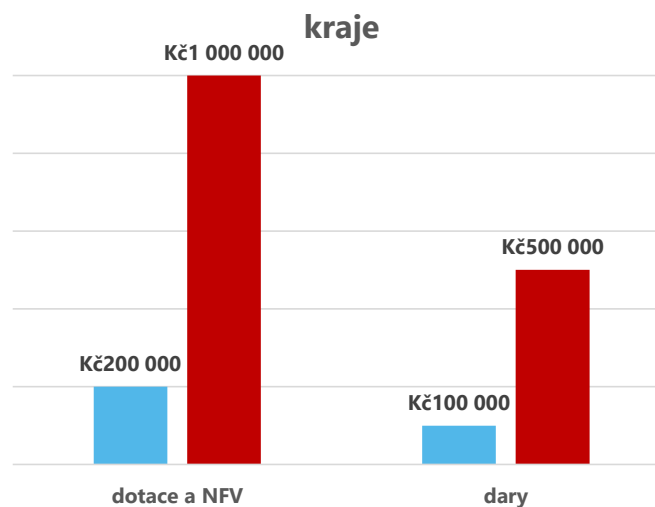
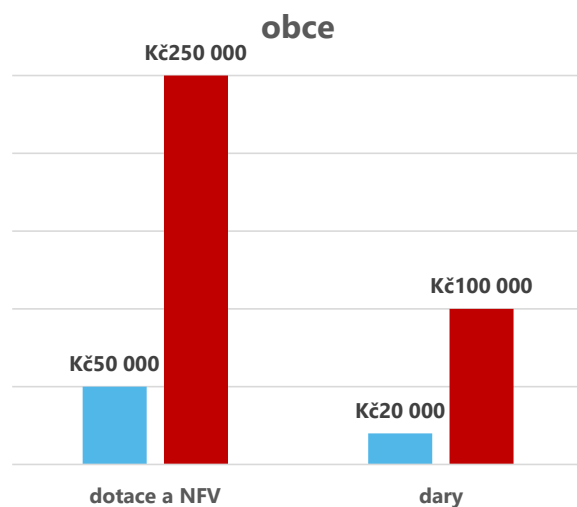
Operativní rozhodování
v případě mimořádných situací

Ostatní změny
zvýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva, úpravy vedení obce v mezivolebním mezidobí

Navýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva

- navrženo **pětinásobné** navýšení stávajících limitů
- posílení pravomocí rady

Rozšíření pravomocí rady ÚSC a starosty/hejtmana

- poskytování **NFV** zřízeným příspěvkovým organizacím
- poskytování **dotací** a **NFV** v době
 - krizového stavu
 - mimořádného opatření při epidemii
 - mimořádného veterinárního opatření
- doplňuje o **speciální pravomoc starosty** (§ 103a), **hejtmana** (§ 61a) a **primátora Prahy** (§ 72a) přijmout rozhodnutí, je-li to nezbytné **v souvislosti s řešením mimořádné události**
 - rozhodnutí může spočívat v **jakémkoli řešení určité otázky**, včetně rozhodnutí o **právním jednání**
 - oprávněn takové rozhodnutí učinit **bez ohledu** na to, **zda byl radou** k takovému rozhodování předem **pověřen, i v případech**, v nichž si **zastupitelstvo** takové rozhodnutí předem **vyhradilo**

Společenství obcí

- vázáno na území správního obvodu ORP
- min. **15 obcí** nebo **3/5 všech obcí** ze správního obvodu ORP, pokud je v něm méně než 30 obcí
- zavedení tzv. „**létajícího úředníka**“
 - zaměstnanec DSO
 - profesionalizace výkonu správních činností
 - výkon správních činností jménem obce
 - úkoly ukládá tajemník obecního úřadu (případně starosta)
- zvažuje se možnost umožnit DSO zakládat obchodní korporace (s.r.o. a a.s.)

Změna odměňování

- ruší se nařízení vlády
- nový algoritmus:
průměrná hrubá měsíční nominální mzda v národním hospodářství za první pololetí předchozího kalendářního roku
x
koeficient podle **velikostní kategorie**
- výši základny vyhlásí MV sdělením ve Sbírce
- **navýšení** oproti platné úpravě: **cca + 10,5 %**
- aktuální prům. mzda: 43 193 Kč
- **koeficienty:**
 - uvolněný starosta: od **1,21** do **3,45** (tj. od 52 264 Kč do 149 016 Kč)
 - hejtman: od **3,63** do **3,87** (tj. od 156 877 Kč do 167 330 Kč)
 - primátor Prahy: **3,995** (tj. 172 556 Kč)

Distanční účast na jednání zastupitelstva a rady

1. musí ji **předem umožňovat jednací řád** zastupitelstva/rady
2. o distanční účasti na konkrétním zasedání musí být **rozhodnuto předem**
3. jednací řád musí stanovit **podrobnosti pro distanční účast**
 - obec si musí sama zvážit, zda si distanční účast „může dovolit“ (zejména s ohledem na technické možnosti)
 - stanovení technických i jiných podmínek (případy, kdy se distanční účast sama „aktivuje“ – typicky situace jako nouzový stav apod., kdo o užití distanční účasti rozhoduje za běžných okolností atd.)
4. záměrně **není omezena jen na určité situace** typu krizové stavy (záleží na obci a jejích individuálních potřebách)
5. distanční účast **nesmí být povinná**, zároveň **není nároková**

Závěrečná doporučení

- **nedřepět na penězích**
- **naplňovat investiční potenciál** z provozních přebytků hospodaření
- **investovat do majetku** a zlepšení životních podmínek v obci pro občany
- v rozpočtu **nepodsekávat daňové příjmy**
- **valorizovat** místní **poplatky**
- **generovat zdroje** na rozvoj území
 - mít na provoz z běžných příjmů
 - využívat cizí zdroje
 - na velké projekty využít dotace

Nový zákon o účetnictví

- připravovaná legislativní změna

Novela zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

nabytí účinnosti: **k 1. 1. 2025** (v souvislosti s NZoÚ)

- **obsahem rozpočtu a SVR ÚSC jsou předpokládané příjmy a výdaje**
- **podnikatelská činnost – rozdíl příjmů a výdajů** se zahrne do rozpočtu a je součástí ZÚ (údaj o výsledku podnikatelské činnosti)
- rozpočet zřizovatele **zprostředkovává nově vztah ke státním fondům** a **všem** územním rozpočtům

Novela zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (návrh 2025)

- v **ZÚ** jsou obsaženy **údaje o plnění rozpočtu** – **nikoliv v plném členění** podle rozpočtové skladby (a nikoliv rozpisu rozpočtu)
- výkaz zisku a ztráty: VH z provozní činnosti a VH celkem
- příspěvkové organizace
 - rozpočet a střednědobý výhled sestavován jako **plán příjmů a výdajů**
 - **rozpočet PO se po zahrnutí příspěvku** od zřizovatele sestavuje **zpravidla** jako **vyrovnaný**
 - **doplňková činnost** → **kladný rozdíl příjmů a výdajů** → použití ve prospěch hlavní činnosti (nikoliv „zisk“ nebo „zlepšený VH“)
 - zřizovatel PO **může rozhodnout** o zřízení nebo zrušení peněžních fondů (FKSP zůstává povinný)

Novela zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (návrh 2025)

- **peněžní fondy** – vykazovány **pouze jako aktivum** (BÚ), **FKSP** vykázán jako účetní **rezerva** (dluh vůči zaměstnancům)
- postupy účtování o **tvorbě a čerpání peněžních fondů bez dopadu na VH** (standardní postupy účtování např. o transferech)
- **Rezervní fond**
 - tvořen z **kladného rozdílu příjmů a výdajů**, nikoliv ze zlepšeného VH
 - použití na časové překlenutí dočasného **nedostatku peněžních prostředků** (v provozu), nikoliv nesoulad mezi V a N
 - použití **k úhradě dluhu z předchozích let**, nikoliv k úhradě ztráty za předchozí léta
- **Fond odměn** tvořen z **kladného rozdílu příjmů a výdajů**

Proč nový zákon

- nabytí účinnosti: **k 1. 1. 2025**
 - rozeslání vypořádání připomínek MPŘ: **během srpna – září 2023**
-
- **proč?**
 - hlavně kvůli podnikatelům a neziskovkám
 - věrné zobrazení **ekonomické situace** účetní jednotky
 - vytváření prostoru pro **objektivní předvídání vývoje** účetní jednotky
 - **hodnocení** odpovědných orgánů a managementu za dosažené výsledky
 - poskytnout vnějšímu uživateli účetní **informace o finanční situaci a finanční výkonnosti** nezbytné pro:
 - ekonomické rozhodování
 - předvídání budoucích peněžních toků, finanční situace a výkonnosti
 - posuzování důsledků jednání osoby odpovědné za řízení účetní jednotky
 - posuzování řádného hospodaření s veřejnými prostředky

Principy

- zdůraznění **účetního výkaznictví** s cílem poskytnout relevantní informace
- důraz na **správnost vykazování** a nikoliv na správnost účtování
- odklon od současného rigidního systému s popsányými pravidly a posun směrem k **volněji definovaným principům** (hlavní je výsledek; důraz na ekonomickou podstatu transakce)
- zavedení tzv. **funkční měny** (vedení účetnictví v cizí měně; neplatí pro veřejný sektor + možnost odvodu daní ve funkční měně)

Vybrané novinky relevantní pro obce

- zavedení definic prvků účetní závěrky – **aktivum**, podmíněné aktivum, **účetní dluh**, rezerva, podmíněný dluh, vlastní kapitál, pasivum, **výnos**, **náklad** a výsledek hospodaření
- opouští se pojmy „**majetek**“ a „**závazek**“ (definovány v Občanském zákoníku)
- vymezují se **pořizovací náklady** aktiva a **náklady na likvidaci** aktiva
- **ruší se České účetní standardy** pro účetní jednotky veřejného sektoru
- **ruší se** vedení účetnictví ve **zjednodušeném rozsahu** (dopad na PO)
- **ruší se** povinnost sestavovat **přehled o peněžních tocích** a **přehled o změnách vlastního kapitálu**
- jiné vymezení **účetního dodatečného zhodnocení** (teď: technické zhodnocení)
- veřejný sektor: **účetní dokumenty výhradně v technické formě** (digitalizované)
- přímá vazba na zákon o finanční kontrole – vnitřní kontrolní systém

Aktivum

- nezáleží na vlastnictví (odklon od právního chápání vlastnictví k ekonomickému)
 - záleží na možnosti ovládat, kontrolovat
 - spolehlivě ocenitelný zdroj budoucího ekonomického užitku, vč. poskytování veřejné služby
-

- **důsledek**

- majetek ve výpůjčce (obec → PO):

- teď: PO má jen v podrozvaze, obec v rozvaze
- nově: PO bude mít v rozvaze jako aktivum → odepisuje, má vyšší aktiva

- **doporučení**

- dát zřizovací listiny do souladu se zákonem č. 250/2000 Sb.
 - majetek obce **svěřit** k hospodaření PO
 - výpůjčku používat pouze v mimořádných případech

Oceňování aktiv a pasiv (v diskusi)

- **dlouhodobé** pohledávky a dluhy **oceňovány současnou hodnotou** – prvotní i následné ocenění (problematické; diskontování)
- možnost **následného ocenění** aktiva nebo dluhu **reálnou hodnotou**
- **ocenění se upravuje o následnou změnu** přímých nebo vedlejších pořizovacích nákladů a **nákladů na likvidaci** aktiva (např. snížení hodnoty aktiva o uplatněnou slevu; náklady na uvedení do původního stavu)
- **operativní leasing** = stále nehmotné aktivum (nebude v nákladech!) → oceňování současnou hodnotou (tj. zásadní změna pojmání leasingu)
- **technické zhodnocení (dodatečné účetní zhodnocení)** – vyhl. MF (návrh 80 000 Kč) → i významná oprava bude aktivum

Možnost delegování povinnosti vést účetnictví

- převod práv a povinností souvisejících s vedením účetnictví veřejnoprávní smlouvou:
 - **PO na svého zřizovatele**, nebo na **jinou PO zřizovanou** tímto zřizovatelem,
 - **obec na DSO**, jehož je členem
 - OSS na správce téže kapitoly státního rozpočtu
- účetní závěrku podepíše statutární orgán toho, kdo účetnictví povede

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

ředitel odboru

Financování územních rozpočtů

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

Ministerstvo financí
České republiky

